

De SZH en belangenbehartiging

In de missie en het beleid van de SZH staat over belangenbehartiging dat de SZH belangen van de houders van ons levend erfgoed behartigt in onder andere regelgeving. Dit doen we op meer vlakken en met verschillende partners. In dit artikel staat waarom dit belangrijk is en hoe de SZH dit vormgeeft.

In de regelmatige contacten die de SZH met de diverse fokkerijorganisaties van de zeldzame rassen heeft, komt vaak ter sprake dat de bestaande bult aan regelgeving die er in Nederland bestaat voor het fokken en houden van landbouwhuisdieren, een negatief effect heeft op de groei van zowel het aantal fokkers als op het aantal dieren. Anders gezegd: de regelgeving is contraproductief voor het behoud van de zeldzame rassen.

Commerciële dierhouderij

Deze regels zijn vooral op Europees niveau vastgesteld en in een aantal gevallen door Nederland nog wat strenger gemaakt. De meeste regels zijn van belang bij de preventie en de bestrijding van besmettelijke dierziektes, het borgen van voldoende dierenwelzijn, bij het controleren van milieu-maatregelen, antibioticabeleid en de uitvoering van subsidiemaatregelen. Bij het opstellen van deze regels gaat de overheid uit van de situatie in de commerciële dierhouderij, waar vaak sprake is van intensieve systemen met versleep van dieren over soms grote afstanden. De meeste zeldzame rassen worden echter kleinschalig gehouden en daar wringt nu juist de schoen. Een voorbeeld is de transportverordening waarin is bepaald dat wanneer er sprake is van commercieel trans-

port van landbouwhuisdieren over langer dan 65 kilometer, de transporteur een vergunning moet hebben en de chauffeur een bewijs van vakbekwaamheid voor dierenvervoer. Wat de term commercieel inhoudt, is in de regelgeving niet beschreven en dus op verschillende manieren te interpreteren.

Kleinschalige producent

Nog een ander voorbeeld: binnenkort komt de staatsecretaris van Economische Zaken met maatregelen om de fosfaatproductie in de veehouderij terug te dringen.

Hij gaat er hierbij vanuit dat iedere melk-koe, ongeacht ras of houderijsysteem, evenveel fosfaat produceert. Een uitzondering wordt gemaakt voor de Jerseykoe, die voor 0,7 aangeslagen wordt. Dieren die op een extensievere wijze (veel weidegang) gehouden worden en een mindere melkproductie hebben, zoals onze zeldzame rundveerassen, dragen aanmerkelijk minder bij aan het fosfaatoverschot.

Nog een laatste voorbeeld: om het restrictieve antibioticabeleid uit te voeren moet iedere rundveehouder met meer dan vier runderen, ongeacht de leeftijd, jaarlijks een diergezondheids- en dierbehandelplan opstellen samen met zijn bedrijfsdierenarts. Daarnaast komt eens in de twee jaar iemand op bezoek om dit alles te controleren. De kosten van zowel de dierenarts als de controleur zijn volledig voor

Regelgeving is niet afgestemd op het hobbymatig houden van het Nederlands landvarken

de veehouder. Zelf hebben we vier kalfkoeien, een fokstier en af en toe wat kalfjes. Dus al jaren gemiddeld achtenhalf stuks per jaar. In de 25 jaar dat we deze dieren hebben, is er geen druppel antibiotica gebruikt, hooguit een enkele keer een beetje wormmiddel. De extra kosten van dit systeem zijn al snel meer dan 100 euro per jaar. Ook de kleinschalige varkenshouderij heeft moeite om zich staande te houden binnen de huidige regelgeving. Producenten hebben te maken met regelgeving die opgesteld is in het kader van de voedselveiligheid en het consumentenbelang. Maar ook hier is weinig oog voor de kleinschalige producent.

Krachten bundelen

Omdat de regels niet afgestemd zijn op de praktijk van de kleinschalige dierhouderij, moet de SZH hierover met de regelmakers, het ministerie van Economische Zaken, in overleg. De overheid heeft het liefst zo wei-

nig mogelijk partijen aan tafel. Om dus enigszins succesvol de problematiek in Den Haag bespreekbaar te krijgen, is het belangrijk de krachten te bundelen. Dat betekent samenwerken met organisaties die dezelfde belangen hebben op een aantal gebieden.

De SZH heeft vooral met de volgende partijen regelmatig contact: de Nederlandse Belangen Vereniging van Hobbydierhouders, Platform voor kleinschalige schapen- en geitenhouders, de Kleinschalige Fokkerij Groeperingen waarin alle zeldzame runderrassen zitten, de Nederlandse Werkgroep van Pluimvee en Parkvogels waarin onder andere ook Kleindier Liefhebbers Nederland vertegenwoordigd is en sinds een jaar het Gilde van Traditionele Schaapherders, Vereniging van Gescheperde kuddes Nederland, de landelijke Werkgroep Professionele Schapenhouders en LTO. Maar ook aan de producentenkant zijn we actief met de ZeldzaamLEKKER-producenten en Slowfood.

Herder Roelof Kuipers met zijn kudde, lid van het Gilde Traditionele Schaapherders

Door het jaar heen zijn er verschillende momenten voor onderling overleg. Soms in een vast rooster, soms afhankelijk van bepaalde ontwikkelingen. Er is in ieder geval een jaarlijks overleg in Den Haag met de hobbydierhouderijsector.

Er is zelfs een speciale ambtenaar belast met dit dossier. Zo is er ook een vast aanspreekpunt bij EZ voor de SZH. Bij het tot stand komen en het aanpassen van de draaiboeken voor de uitbraak bij besmettelijke dierziekten wordt door EZ overlegd met de voor de verschillende diersoorten relevante partijen. Inmiddels hebben de zeldzame rassen daarin een aparte status.

Belangen behartigen

De contacten tussen de regelmakers (overheid) en kleinschalige dierhouderij zijn inmiddels redelijk gestructureerd. De SZH heeft daarin een duidelijke rol als belangenbehartiger van de zeldzame rassen. Dat wil niet zeggen dat er ook makkelijk aanpassingen gemaakt worden.

Om op de regelmakers meer invloed te krijgen is het mobiliseren van de politiek nodig. Dat is weer een heel ander spel. Met het verdedigen van de belangen van de traditionele schaapherders hebben we de laatste jaren als SZH op dit gebied ook wat meer ervaring opgedaan. Een politieke lobby lijkt steeds belangrijker te worden.

Ook op andere gebieden is het nuttig om belangen te behartigen, zoals lobby bij terreinbeherende organisaties. De SZH wil bereiken dat het in hun beleid opgenomen wordt dat onze zeldzame rassen vaker en op grotere schaal worden ingezet in het natuurbeheer. Kortom: daar waar nodig is, blijven we netwerken. ●